

hrana. Pri nas na kmetih se je namreč zelo vdomačila kava. To pijačo, ki jo v resnici moram imenovati strup, so pred nekaj desetletij pile le samo stare babice, sedaj pa jo že mora imeti vsak otrok. Vem, da si s tem, ako imenujem to priljubljeno pijačo strup, nakopljem nekaj sovražnikov, pa nič ne dě. Resnica pač v oči bode. Prišli bodo časi, ko ne boš na kmetih nikjer zapazil več zdravega obraza.

Moči pojemljejo. Krepkih in čvrstih delavcev, ki so kmetu neobhodno potrebni, vedno primanjkuje. Vse to pa skoro dela kava. Nekdaj smo imeli za zajutrek dobro in tečno domačo hrano, ki so jo gospodinje lahko iz poljskih pridelkov prav po ceni napravljale. Sedaj pa je vse drugače. Vsak delavec, vsak težak zahteva od kmeta za zajutrek kavo. To pa zopet kolje mošnje. Tu imamo drugi in tudi prav občuten davek.

Razven tega pa je kava za naše zdravje zelo škodljiva. Iz lupin, ki obdajajo kavino zrnje, narejajo najhujši strup, tako imenovani kofein. Razven pa še brezvestni prekupci in prodajalci pripravljajo kavo z modro galico, da dobi lepšo barvo. Modra galica pa je zopet strupena. Za drag denar si torej kupujemo le samo strup, domače pridelke pa, iz katerih bi si lahko naredili dobro in tečno hrano, prodajamo po smešni ceni. Kupci in prodajalci se nam na ta način posmehujejo, ter nas prav pridno odirajo.

Da se zboljša naše slabo stanje, si moramo torej tudi sami prizadevati. Pomoč, ki mora priti od zgoraj, nam bodo, kakor upamo, priborili naši poslanci. Pomoč pa mora priti tudi od spodaj. To pa si, moji dragi kmetje, po zgoraj omenjenem načinu pridobimo lahko sami. Delujmo torej z združenimi močmi, in naš ubogi kmečki stan se bo zopet povzdignil na boljšo stopinjo.

## Cerkvene zadeve.

### Sv. misijon v Framu.

Srečne dneve smo uživali od dne 19. do 27. septembra, ko so nam čč. gg. lazaristi iz Celja obsluževali sveti misijon. Že od Aninega so nas gosp. župnik vsako nedeljo in praznik podučevali v pridigah in krščanskih naukah za sv. misijon. Zato je bilo vse pripravljeno, ko so se v soboto, dne 19. septembra trije gospodje pripeljali. Po kratkem nagovoru se je brž začela spoved šolarjev, in večerko ob 4. uri g. vodja slovesno začnejo sv. misijon, ter nam s pripomočjo svojih tovarišev razlagajo: poklic človeka, zmoto greha v različni obliki, smrt grešnika, Marijo zagovornico; sodbo, pekel, nebesa.

Cerkev je bila od ranega jutra, ko so se služile svete maše, resnično natlačena, posebno pri vseh treh pridigah. Pobožnost ljudstva je bila kar vidna, ko se je pri petih ali sedmerih svetih mašah vedno molil sv. rožni venec in zmes popevalo splošno po cerkvi. Po pridigi pred odhodom so še zapeli: »O usmiljeni Jezus«, »Veš, o Marija«, »Jezusa ljubim«, »Je angel«, »Že krije« — ali katero drugo.

Spovedniki so imeli obilno dela, da so morali poslednji čas še po večerji nadaljevati; kajti gorečnost je vedno naraščala, in naše veselje je v nedeljo do vrhunca dokipelo, ko smo pričakovali našega ljubljenejšega višjega pastirja. Že ob 1/2 9. uri smo se pri kapeli sv. Janeza sred vasi zbrali. Ob 9. uri se pripeljejo milostljivi knezoškof, in nepresteta truma se začne pomikati proti farni cerkvi, kjer je tudi mnogo ljudstva čakalo. Za sv. križem sledijo šolarji in možje, potem pa izbrani mladeniči s svečami nesejo novo podobo sv. Sreca Jezusovega; za njimi 108 opletelih deklic, ki so s sve-

čami v roki nosile novo podobo Sreca Marijinega in pa tron Mar. Dev., na sredi vsi duhovniki, in za njimi dolga vrsta ženskih. Pred cerkvijo je novi krasni misijonski križ, ki so ga mil. knezoškof slovesno blagoslovili, v cerkvi pa so še krasni sliki: Sreca Jezusa in Marije blagoslovili.

Zdaj stopijo višji pastir na pridiznico ter po navodu sv. apostola Pavla iz besed: »Bogu pa bodi hvala, kateri nam je dal zmago po Gospodu našem, Jezusu Kristusu. Tedaj, moji ljubi bratje, bodite stanovitni in nepremakljivi, obilni bodite vselej v delu Gospodovem, ker veste, da vaše delo ni zastoj v Gospodu;« z apostolsko gorečnostjo in Pavlovo z govornostjo pohvalijo vernike za vsa njihova dobra dela v cerkvi in v Gospodu, opominjajo k stanovitnosti po sv. misijonu, naj bi nam Gospod nebesko krono podelil. Pač ni bilo suhega očesa, ne trdega srca pri tem navdušenem govoru, ki nam ostane nepozabljiv. — Milostljivi knezoškof opravijo še slovesno sv. mašo, zapojejo »Te Deum«, da smo se zahvalili Bogu, mil. knezu in misionarjem za trud in milost božjo. Popoldne pa smo imeli posebne molitve za cerkveni zbor, in na koncu smo se izročili Mariji v brambo: Sveta Marija, le prosi za nas!

## Gospodarske stvari.

### Katere svinje so za pleme?

Gotovo le svinje dobre vrste, po katerih podedujejo mladiči lepo vrsto lastnosti, ki priporočujejo žival vsakomur. Le premalo se pri nas gleda na to, da bi se same svinje dobre narave odločevale bodisi za pleme, bodisi za rejo. Ne le pri onih za pleme, ampak tudi pri živalih, katere misliš na debelo rediti, moraš paziti, da imajo one lastnosti, katere jih sposobujejo to biti ali postati, za kar si jih odločil.

Celo truplo mora že pripravljeno, sposobno biti, če hočeš žival zrediti na debelo. Pri tem ne moreš sam kar nič pomagati; kajti če ni cela sestava in narava života za to, krmiš večidel zaman, ne da bi pitanje kaj prida izdalo. Na kaj pa se naj gleda pri svinjah, da se spozna, so li za to ali ono rabo ali ne? V prvi vrsti pazi na zadnji del života, če je ta močan in razvit, je tudi cela žival prav sposobna za rejo, pa tudi za pleme. To so pokazale mnogobrojne poskušnje. Saj je gnat jeden najboljših kosov na svinji, kaj ne? Že to kaže, da se mora zadnji del života tudi uvaževati pri odbiranju svinj.

Redili so se nalašč dve svinji z jednako pičo. Obe sta je tudi jednako mero potrebovali. A razloček med njima je bil, da je pri jedni zadnji del, pri drugi trebuh prav krepko razvit in močan bil. Obe so naenkrat zaklali, iztrebili in tehtali. Zopet razloček — razloček deveterih kilogramov. Ona z močnim zadnjim delom tehtala je 133 kg, druga 124 kg. Dokler se nista bili zaklani, trdili so možje, ki so se prej prav dobro zastopili na take stvari, da sta obe svinji jednako težki. In vendar so se za celih 9 kg zmotili!

Ne le samo pri teži, tudi pri »špehu« se je pokazal precejšen razloček. Pri svinji, ki je imela razvit zadnji del, meril je na debelost poldrugi decimeter, pri oni z debelim trebuhom komaj 10 cm. To bi se ne škodilo toliko, a razločeval se je »špeh« tudi po svoji kakovosti prav močno. Oni je bil jednat, čvrst, zrnast ter je dal veliko več masti in zabele, kakor ta od svinje s slabim, tenkim zadnjim delom.

Ni-li uzroka dovolj, da se pri svinjah gleda posebno na razvitek zadnjega in ne toliko sprednjega